

Επικαιρότητα εν συντομία...

Επικαιρότητα εν συντομία...

Στην υπόθεση VG Krunst, το ΔΕΕ κλήθηκε να εξετάσει ει νέου το ακανθώδες ζήτημα της εφαρμογής του δικαιώματος παρουσίας στο κοινό στο ψηφιακό περιβάλλον. Στην υπόθεση Svensson το ΔΕΕ είχε αποφανθεί ότι η τοποθέτηση ενός υπερσυνδέσμου συνιστά παρουσίαση στο κοινό όταν οδηγεί σε ένα προστατευόμενο έργο το οποίο δεν διατίθεται διαδικτυακά σε ελεύθερη πρόσβαση. Το ΔΕΕ δεν είχε, ωστόσο, αποφανθεί εάν θα μπορούσε ο δικαιούχος να περιορίσει την ελεύθερη πρόσβαση μέσω σύμβασης. Στην VG Krunst, το ΔΕΕ, επικαλούμενο την ανάγκη ασφάλειας δικαίου στο διαδίκτυο, δίνει αρνητική απάντηση. Μόνο μέσω τεχνικών μέτρων προστασίας μπορεί πρακτικά ο δικαιούχος να περιορίσει το κοινό το οποίο αποτελεί αποδέκτη της ανάρτησης στο διαδίκτυο.

Ph. Jougleux

Την 8η Απριλίου 2021 δημοσιεύθηκε η πρώτη απόφαση του ΕΔΔΑ που αφορά υποχρεωτικό εμβολιασμό, εν προκειμένω ανηλίκων στην Τσεχία για εννέα ασθένειες, τον οποίο το Δικαστήριο, με ευρεία σύνθεση, έκρινε κατά πλειοψηφία σύμφωνο με το άρθρο 8 της ΕΣΔΑ (υπόθεση Vavříčka and Others v. The Czech Republic). Η απόφαση είναι ιδιαίτερα σημαντική, διότι είναι η πρώτη που εκδίδεται αναφορικά με τον υποχρεωτικό εμβολιασμό των πολιτών μετά την έναρξη της πανδημίας, αν και αφορά την προ COVID -19 περίοδο (αρ. αιτήσεως 47621/13). Ειδικότερα, στην Τσεχία είχε θεσπισθεί η υποχρεωτικότητα του εμβολιασμού για να εγγραφούν τα παιδιά σε προσχολικές δομές. Παραβίαση της διάταξης από τους γονείς συνεπαγόταν, αφενός τη μη εγγραφή του παιδιού, και, αφετέρου, την επιβολή προστίμου στους γονείς, όχι, πάντως, τον εμβολιασμό των παιδιών χωρίς τη συναίνεση των γονέων. Γονείς στους οποίους είχε επιβληθεί πρόστιμο προσέφυγαν κατά του ανωτέρω νόμου, επικαλούμενοι το άρθρο 8 της ΕΣΔΑ και ιδίως το δικαίωμα σεβασμού του ιδιωτικού βίου.

Το Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή, στηριζόμενο στις εξής βασικές διαπιστώσεις:

α) Ο υποχρεωτικός εμβολιασμός, ως ιατρική πράξη που επιβάλλεται χωρίς τη συναίνεση του ατόμου, εμπίπτει καταρχήν στο προστατευτικό πεδίο του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ. Ωστόσο, δεν παραβιάζει το άρθρο αυτό, στο μέτρο που γίνεται κατά τρόπο που προστατεύει τη δημόσια υγεία και, ειδικότερα, την υγεία τόσο των ατόμων που εμβολιάζονται όσο και ατόμων, τα οποία για ιατρικούς λόγους δεν μπορούν να εμβολιαστούν και τα οποία, έως ότου επιτευχθεί συλλογική ανοσία, βρίσκονται σε κίνδυνο.

β) Το συμφέρον των παιδιών υπηρετείται από την πολιτική υποχρεωτικού εμβολιασμού της Τσεχίας, η οποία εντάσσεται στην υποχρέωση της Πολιτείας να λαμβάνει μέτρα προστασίας της υγείας των πολιτών της από σοβαρές μεταδοτικές ασθένειες.

γ) Αν και η ασφάλεια και αποτελεσματικότητα των εμβολίων δεν είναι δεδομένη σε όλες τις περιπτώσεις (η τσεχική κυβέρνηση αναφέρει ότι στους 100.000 εμβολιασμούς παιδιών που πραγματοποιούνται κατ' έτος αναφέρονται περίπου 5-6 περιπτώσεις σοβαρών βλαβών υγείας), οι κυρώσεις που θεσπίζονται από την τσεχική νομοθεσία είναι αναλογικές προς τον επιδιωκόμενο σκοπό της προστασίας της δημόσιας υγείας και, συνεπώς, συνιστούν περιορισμό αναγκαίο σε μια δημοκρατική κοινωνία, κατά την έννοια του άρθρου 8 παρ. 2 της ΕΣΔΑ.

A. I. Κοντογιάννη

Ανάρτηση στο διαδίκτυο: πότε περιορίζεται η ελεύθερη πρόσβαση;

ΔΕΕ, VG Krunst
(C 392/19,
09/03/2021)

Συμβατός με την ΕΣΔΑ ο υποχρεωτικός εμβολιασμός των παιδιών κατά το ΕΔΔΑ

ΕΔΔΑ, Vavříčka and Others v. The Czech Republic,
(αρ. αιτήσεως
47621/13,
08/03/2021)

Νέα και ανακοινώσεις

Μόνιμη η τηλεργασία στο ελληνικό Δημόσιο μετά την πανδημία

Τη θεσμοθέτηση της τηλεργασίας στο Δημόσιο σε μόνιμη βάση προωθεί το ελληνικό Υπουργείο Εσωτερικών με νομοσχέδιο που τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση. Σε καθεστώς τηλεργασίας θα μπορούν να υπάγονται, σε ποσοστό μέχρι 25% για κάθε υπηρεσία, όλοι οι μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι και οι υπάλληλοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου η ορισμένου χρόνου, πλην των εκπαιδευτικών, συμπεριλαμβανομένων και των δικηγόρων με έμμισθη εντολή, εφόσον η φύση των καθηκόντων τους το επιτρέπει. Η ανώτατη χρονική διάρκεια της τηλεργασίας θα είναι μέχρι σαράντα (40) ημέρες ανά έτος για κάθε εργαζόμενο. Το μέτρο θα έχει κατά κανόνα οικειοθελή χαρακτήρα, κατ' εξαίρεση δε υποχρεωτικό σε περίπτωση κινδύνου για τη δημόσια υγεία και ειτάκτων συνθηκών και αναγκών. Η τηλεργασία θα παρέχεται είτε στην οικία του υπαλλήλου είτε σε άλλο σταθερό χώρο εκτός των εγκαταστάσεων του φορέα, εντός όμως της ορίων της ελληνικής επικράτειας. Οι τηλεεργαζόμενοι θα έχουν τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις με τους υπαλλήλους με φυσική παρουσία. Η υπηρεσία θα είναι υποχρεωμένη να παρέχει τον τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό που απαιτείται και θα είναι υπεύθυνη για την εγκατάσταση, τη συντήρηση και την αναβάθμισή του, καθώς και για την εν γένει πληροφοριακή υποστήριξη του τηλεεργαζόμενου προσωπικού. Η υιοθέτηση ενός τέτοιου μέτρου συνιστά αναμφίβολα τεκτονική αλλαγή για την ελληνική δημόσια διοίκηση· πρέπει, ωστόσο, να σχεδιαστεί προσεκτικά ώστε να συμβάλει ουσιαστικά στη βελτίωση της λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών και της εξυπηρέτησης των πολιτών, χωρίς να θίγει την ιδιωτική ζωή των τηλεεργαζομένων.

Σ. Γιαννακούρου

Έννοια του «καταναλωτή»

(ΔΕΕ, C 774/19, 10/12/2020)

Το ΔΕΕ είχε πρόσφατα την ευκαιρία να αποφανθεί επί της έννοιας του "καταναλωτή" στο πλαίσιο του Κανονισμού 44/2001 για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση αλλοδαπών αποφάσεων (γνωστού ως Κανονισμού Βρυξέλλες Ι). Η υπόθεση αφορούσε σύμβαση παροχής υπηρεσιών διαδικτυακού πόκερ και ο συμβαλλόμενος-παίκτης είχε εκτενείς γνώσεις στο πόκερ και κέρδιζε ιδιαίτερα υψηλά ποσά. Το ΔΕΕ αποφάσισε ότι τα στοιχεία αυτά δεν αποστερούν από ένα φυσικό πρόσωπο την ιδιότητα του "καταναλωτή". Κατά πάγια νομολογία του ΔΕΕ, σημασία έχει το κατά πόσο η σύμβαση γίνεται προς κάλυψη προσωπικών και όχι επαγγελματιών αναγκών και είναι αδιάφορο εάν αφορά μεγάλα ή μικρά ποσά ή εάν το φυσικό πρόσωπο έχει ιδιαίτερες γνώσεις στον συγκεκριμένο τομέα ή όχι. Τα τελευταία αυτά στοιχεία σχετίζονται με την υποκειμενική υπόσταση του προσώπου η οποία δεν είναι σχετική με το κατά πόσο ένα πρόσωπο είναι ή όχι καταναλωτής για σκοπούς του Κανονισμού.

Χ. Μάρκου

Νέος Κώδικας Δικαστικών Υπαλλήλων και «βοηθοί δικαστών»

Κατατέθηκε στην Βουλή το νέο νομοσχέδιο του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Κώδικας Δικαστικών Υπαλλήλων», το οποίο αντικαθιστά και καταργεί τις διατάξεις του υφιστάμενου Ν. 2821/2000, σχετικά με την οργάνωση της λειτουργίας του σώματος των δικαστικών υπαλλήλων. Ο νέος Κώδικας περιλαμβάνει 234 άρθρα και, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση, αποσκοπεί στην ουσιαστική βελτίωση της ποιότητας του συστήματος απονομής δικαιοσύνης, μέσω της αναβάθμισης και του εκσυγχρονισμού της διοικητικής της υποστήριξης από το σώμα των δικαστικών υπαλλήλων. Επιδιώκεται, επίσης, η εναρμόνιση εθνικών ρυθμίσεων προς το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την ΕΣΔΑ και τις αντίστοιχες νομολογιακές εξελίξεις. Νέα διαδικασία προβλέπεται σχετικά με την αξιολόγηση των δικαστικών υπαλλήλων και την επιλογή προϊσταμένων οργανικών μονάδων, ενώ επιτεύχθηκε η απουσία νομοθετικών εξουσιοδοτήσεων που δυσχεραίνουν την εφαρμογή των ρυθμίσεων του νέου Κώδικα. Σημαντική καινοτομία του Κώδικα είναι η θέσπιση των «βοηθών δικαστών», με τη σύσταση δύο καινούργιων κλάδων δικαστικών υπαλλήλων, του κλάδου ΠΕ Τεκμηρίωσης και Επικουρίας Δικαστικού Έργου αφενός και κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων αφετέρου. Έργο τους θα είναι η επεξεργασία των πραγματικών και νομικών ζητημάτων των υποθέσεων, όπως ιδίως η αναζήτηση κρίσιμων στοιχείων προς συμπλήρωση του φακέλου, η ταξινόμηση και παρουσίαση των

Επικαιρότητα εν συντομία...

στοιχείων της διογραφίας, ο εντοπισμός αναφερόμενων νομικών ή πραγματικών ζητημάτων, η έρευνα και συλλογή της νομοθεσίας, νομολογίας και ενδεχομένως βιβλιογραφίας και αρθρογραφίας, η σύνταξη σχεδίων νομικών κειμένων και η διεξαγωγή ελέγχων. Τέλος, αξιοσημείωτο είναι ότι το άρθρο 144 του νέου Κώδικα σχετικά με τα κριτήρια επιλογής των προϊσταμένων υπέστη δριμύτατη κριτική από τη νομική κοινότητα στον διαδικτυακό τόπο διαβουλεύσεων του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Γ. Παπαγιώτου

Στις 17 Φεβρουαρίου 2021, δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Ελληνικής Κυβερνήσεως (Αρ. Φύλλου 25) ο νόμος υπ' αριθμ. 4777 για τη διεύθυνση ζητημάτων των ελληνικών ακαδημαϊκών ιδρυμάτων. Πιο συγκεκριμένα η ψήφισή του αποσκοπούσε στην εξάλειψη της ανομίας εντός των ΑΕΙ και στην αποικατάσταση του πανεπιστημιακού ασύλλου. Σύμφωνα με αυτόν, προβλέπονταν η σύσταση ειδικής Ομάδας Προστασίας Πανεπιστημιακού Ιδρύματος (Ο.Π.Π.Ι.), η σύσταση δομών και η διεύρυνση των μέτρων ασφαλείας στον χώρο του πανεπιστημίου, συμπεριλαμβανομένης της ελεγχόμενης εισόδου στα ΑΕΙ, καθώς και η ενίσχυση διατάξεων πειθαρχικού και ποινικού Δικαίου. Στο ίδιο πλαίσιο, καθίσταται πλέον επιτρεπτή και νόμιμη η τήρηση/εγκατάσταση μέσων, ηλεκτρονικών συστημάτων και τεχνολογικού εξοπλισμού ασφαλείας στους χώρους των ΑΕΙ, όπως και η σύσταση Επιτροπής Ασφάλειας και Προστασίας (Ε.Α.Π.) του ΑΕΙ με διετή θητεία άμεσα ελεγχόμενη από τη Σύγκλητο της εκάστοτε σχολής. Ουσιαστικά, τα προαναφερθέντα μέτρα αποτυπώνουν το κυβερνητικό σχέδιο για την ενίσχυση της ασφαλείας των πανεπιστημίων. Αν και το περιεχόμενο του νόμου πυροδότησε πλήθος συζητήσεων από τα μέλη της Βουλής και ποικίλες αντιδράσεις της κοινής γνώμης, κρίθηκε εν τέλει ότι δεν έθιγε τα κατοχυρωμένα δικαιώματα σπουδαστών και ακαδημαϊκών· αντιθέτως, η αστυνόμευση των ΑΕΙ θεσμοθετήθηκε για την καταστολή περιστατικών παραβατικότητας ώστε τα ελληνικά πανεπιστήμια να γίνουν ξανά χώροι ελεύθερης διακίνησης ιδεών και απρόσκοπτης διδασκαλίας και έρευνας που καλλιεργούν το πνεύμα των πολιτών.

Ν. Καραγιάννη

.....

Ο Ν. 4477/2021
για την πανεπιστημιακή αστυνομία